

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**D. Ioannis || Slotani || Geffensis, Sacrae || Theologiae
Profes-||soris, De retinenda fide orthodo-||xa & catholica
aduersus hæ-||reses & sectas, & præci-||puè
Lutherana[m], Li-||bri nouem.||**

Slotan, Johann

Coloniae, 1560

VD16 S 6745

Capvt V.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29875

intoxicent ac inficiant, quomodo apud
eos sana doctrina, quomodo purum
& indefecatum Dei verbum esse po-
test?

CAPVT V.

AD hæc constat hæreticos scriptu-
ras sacras frequenter malè allega-
re, sæpenumero mutilare & detruncare,
nonnunquam falsis adiectionibus cor-
rumpere, præterea quasdam scripturas
non recipere, & quasdam talium esse ne-
gare. Quod Tertullianus in lib. de præ-
scriptione hæreticorū eiuscemodi ver-
bis declarat: Alius manu scripturas, a-
lius sensu expositiones interuertit. Ne-
que enim si Valentinus integro instru-
mento vti videtur, non callidiorē inge-
nio quàm Marcion? Marcion enim ex-
ertè & palàm machera, nō stilo vsus est,
quoniam ad materiam suam eadē scri-
pturarum confecit, Valentinus autem
pepercit, quoniam non ad materiam scriptu-
ras, sed materiā ad scripturas excogita-
uit, & tñ plus abstulit & plus adiecit, au-
ferens proprietates singulorū quoq; ver-
borum, & adijciens dispositiones non
comparētium rerum. Sic (vt author est

Scripturas
hæretici
malè citat
mutilant,
ac corrup-
punt,

IOAN SLOT GEF.

Epiphanius contra sectam 23. (Saturni-
lus quidā, in illo verbo quod in Genesi
dictū est à Deo faciamus hominē ad ima-
ginem & similitudinem nostrā, nostram
omisit atque amputavit, quo error ipsi
veri similitudinē haberet. Sic Ebionæi
sive Ebionitæ suscipiebant solū Evan-
geliū secundum Matthæum, & id qui-
dem mutilatum & corruptum velut e-
tiam Cherintus & Menander uteban-
tur. Sic Gnostici, vbi verbum reperie-
bāt aliquod, quod contra ipsos senten-
tiā habere poterat, dicebant hoc à spiri-
tu mundano profectū esse. Si verò ali-
qua sententia ad similitudinē concupi-
scentiæ eorum formari poterat, non ut
habebat verbū, sed velut habebat mēs
ipforum decepta, hanc ad cupiditatē
suam transmutantes, dicebant ex spiri-
tu veritatis ipsam processisse. Sic Che-
rintiani utebantur Evangelio secun-
dum Matthæum ex parte, non in toto.
Paulum verò reprobabant. Sic iterum
Ebionitæ Actus Apostolorū alios esse
dicebāt, in quibus multa habebantur,
impietate ipsorū referta. Abrahā quoq
COR

Contra se-
ctam 20.
Contra se-
ctam 26.

Contra se-
ctam 28.
Contra se-
ctam 30.

DE
confi
subfan
tus tel
à Moy
tum ef
cion E
lum ha
solum
sum m
sed eti
tatis ve
scripta
à mult
præ se
cti Ap
tur, no
sed ali
rò capi
libris t
ta à seip
cepti e
bris ve
Sic Ale
rentes,
eation
nius)n

DE RETI. FIDE ORT. 87

confitebantur & Isaac, sed reprobant ac
subfannabant Dauidem. Sic Cerdon ve-
tus testamētum reprobabat, tum quòd *Contra 41*
à Moyse, tum quòd à prophetis tradi-
tum est, velut à Deo alienum. Sic Mar- *Contra 45*
cion Euangelium secundum Lucam so-
lum habuit, circumcisum ab initio, nec
solum principium refecuit ille, qui seip-
sum magis quàm Euāgelium corrupit,
sed etiam de fine ac medio, multa veri-
tatis verba recidit & alia præter ea quæ
scripta sunt apposuit, vnde vestimenti
à multis tineis corrosi similitudinem
præ se fert. Habuit autē & epistolas san-
cti Apostoli decem, quibus solis vteba-
tur, non autē omnibus in ipsis scriptis,
sed aliqua ex ipsis refecans, quædam ve-
rò capita permutans, his ergo duobus
libris tantum vtebatur, alia autem scrip-
ta à seipso composuit, his qui ab ipso de-
cepti erant. Sic Encratitæ vtabantur li- *Contra 47*
bris veteris testamenti quibus volebāt. *Contra 52*
Sic Alogi, id est, bruti illi & verbo ca-
rentes, & qui alieni sunt à verbi prædi-
catione (sic enim eos nominat Ephipha-
nius) neq; Ioannis Euangelium, neq; A-

M 5 pocā-

IOANN. SLOT. GEF.

pocalypsim admittebant. Prætexebant enim illi se vereri contradicere sancto Ioanni, eò quòd sciebāt ipsum in numero Apostolorum esse, & à dño dilectū, qui pro dignitate mysteria reuelauit, & suprapectus dñi recubuit, & ideo alio modo ipsa subuertere conabantur. Dicebant enim non esse ipsa Ioannis, sed Cherinti, & indigna esse ipsa Ecclesia. Sic Arriani epistolam ad Hebræos reiiciebant, negantes ipsam natura ab Apostolo esse, & asserentes ipsam Pauli non esse. Sic Manichei (vt author est D. Aug. lib. 1. contra aduersarium legis & prophetarum cap. 1.) librum Genesios non accipiebant, sed blasphemabant, & legem prophetasque contemnebant, imò totum vetus testamentum reiiciebant, & (quemadmodum idem pater testatur li. 22. c. 15. contra Faustum que de nouo testamento proferebantur à beatissimo Aug. vel alijs, ipsa audebant dicere falsa esse atq; peruersa, privilegio illo suo diabolico, vt quicquid est in E uāgelio, vel in epistolis Canonicis, quo adiuuari hæresim suam putent, id esse à Christi

Cont. 69.

Privilegi-
um Diabo-
licum hæ-
reticorū.

DI
Christi
quid
uersus
falsato
non d
D. Cy
ræ cœ
rellige
larent
aures,
ritilib
tebant
tinebā
serico
Hiero
rum in
Eusto
cos ha
pturæ
is dog
& Pau
Sic po
sim su
lare se
lam D
aduer

DE RETI. FIDE ORTH. 86

Christo & Apostolis dictum. Quicquid autem ex eisdem codicibus, aduersus eos sonuerit, immissum ab infalsatoribus ore impudenti ac sacrilego non dubitent dicere. Sic etiam (teste D. Cypriano) apud Nouatianos scripturæ cœlestes legebatur potius, quam intelligebantur, parum si non & interpolarentur. Nam erant eorum præclusæ aures, & corda cæcata, qui nullum de spiritalibus ac salutaribus monitis admittebant, qui illa quæ ad exitum salutis pertinebāt, tantum legebant, & quæ ad misericordiam, præteribant. D. quoque Hieronymus in præmio commentariorum in episto. ad Titum, ad Paulam & Eustochium scribens, ostendit hæreticos hæretica autoritate libros sacræ scripturæ deprauasse, erasisse quicquid suis dogmatibus contrarium inuenerūt, & Paulinas insuper reiecisse epistolas. Sic postremò Martinus Luther ut hæresim suam statueret, etiam diuinas iugulare scripturas conatus est. Nam epistolam Diui Iacobi, quòd hæresi suæ palam aduersaretur, omnib⁹ modis extinguere ni-

Scripturas
Luther iu-
gulare co-
natus est

IOANN. SLOT. GEF.

renisus est. Sic enim in præfatiōe Theotonica noui testamenti scripsit, in epist. scilicet beatissimi Iacobi Apostoli non esse illius, aut vllius Apostoli, cum contra sanctum Paulum, omnemque scripturam, operibus iustificationem tribuat, laceretque scripturam, & resistat Paulo & omni scripturæ. Cumque in seculari iudicio, vnus vir sit nullus vir, quomodo singularis iste vir (inquit) cōtra Paulum & omnem scripturam valeat? In summa ait B. Iacobi epistolam verè stramineam esse, præ cæteris noui testamenti libris & epistolis, cum nihil euangelicum sapiat. Porro hunc secuti discipuli illius, falsificauerūt verba Pauli, vbi de fide loquitur, quia addiderūt ei (solūm) dictionē exclusiuam, quam textus Pauli non habet. Et quomodo ipse Luther falsificauerit nouum testamentum, quilibet cognoscere poterit, qui legere non fuerit dedignatus. Annotationes doctissimi viri Hieronymi Emseri in totum nouum testamentum. Nec solūm in verbis syllabis & literis quibusdam ab illis multa mutata & vitiata

DE
tiata s
geli) &
in sen
uerter
ranoru
& tren
conati
corrup
piunt,
quas &
Et erg
hæret.
hæresi
& si qu
ctioni
interu
tegras
stat ni
comm
ti obst
corrup
necess
quæ r
falso c
tate ca
de scr

tiata sunt, verum etiam multa loca Euā-
 gelij & Pauli, aliorumq; Apostolorum,
 in sensu & intellectu sceleratissimè per-
 uerterunt. Quid? q; Zuingliani (Luthe-
 ranorum mala soboles) illa veneranda
 & tremenda verba filij Dei deprauare
 conati sunt: Hoc est corpus meum? Vbi
 corrupto sensu, Est, pro significat, acci-
 piunt, & inde multas blasphemias ini-
 quas & nefandos errores euomunt. Re-
 ctè ergo iterū Tert. in. lib. de præscrip.
 hæret. de hæreticis loquēs: Ista (inquit)
 hæresis nō recipit quasdam scripturas,
 & si quas recipit, adiectionibus & detra-
 ctionibus ad dispositionē instituti sui
 interuertit. Et si recipit, non recipit in-
 tegras. Et si aliquatenus integras præ-
 stat nihilominus diuersas expositiones
 commentata conuertit. Tantūm verita-
 ti obstreperit adulter sensus, quantum &
 corruptor stilus, variæ præsumptiones
 necessario nolunt cognoscere ea, per
 quæ reuincuntur, his nituntur, quæ ex
 falso composuerunt, & quæ de ambigui-
 tate cæperūt. Hæretici magna malitia,
 de scripturis certa quæq; decerpūt, qui
 bus

IOANN. SLO. GEF.

bus circumueuiant imperitos. Cyprianus Tract. 3. de simpl. prælat. Corruptores Euangelij (inquit) atq; interpretes falsi, extrema ponunt, & superiora prætereunt, partim memores, & partim subdolè corruptentes, vt ipsi ab Ecclesiâ scissi sunt, ita capituli vnius sententiam scindunt. Aug. contra Adimantum Manichæi discipulū. c. 14. reprehendit Manichæorum fraudē, qui particulas quasdam de scripturis eligebant quibus decipiebant imperitos, non connectentes, quæ supra & infra scripta sunt, ex quibus voluntas & intentio scriptoris possit intelligi.

CPVT VI.

CVM itaq; hæretici (vt modo multis exemplis ostendimus) scripturas mutilent, deprauent atque intoxicent, & scripturarum diuinarum iustam possessionem non habeant, quomodo apud eos sana doctrina (quæ ex scripturis integris rectèque intellectis habetur) esse potest? Ea propter quemadmodū D. Hieronymus de Marcione & Basilide, reliquisq; hæreticis dicit, in
vni-

vni
Sic
Pauli
Grati
filide
non h
haber
tra Ec
datur
nus ep
fatetu
sanct
hoc co
sanct
Char
stris p
nobis
charit
bent i
tra Ec
est: Q
ritum
euide
hæret
Dei ve
retico